

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

39. అజ్జుమర్ సూరా పరిచయం

సూరహ్ జుమర్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 75 వాక్యాలు, 8 రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరా అంతా ఒక ఉద్వేగపూరితమైన ఒక ప్రసంగంలా ఉంది. హబ్షా (అబీసీనియా)కు వలస పోవటానికి ముందు ముస్లింలు వ్యతిరేకతలు, హింసలు, అల్లర్లు భరిస్తున్న కాలంలో ఇవ్వబడిన ప్రసంగం ఇది. ఇది ఖురైష్ అవిశ్వాసులనుద్దేశించి ప్రసంగించబడింది. అక్కడక్కడ విశ్వాసుల గురించి కూడా సంబోధించటం జరిగింది. ఇందులో ప్రవక్త (స) యొక్క సందేశ ప్రచారం ముఖ్య ఉద్దేశ్యాన్ని కూడా తెలుపబడింది. అదేమిటంటే మానవుడు కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలి. ఇంకా ఆయనకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరాదు.

ఈ ప్రధాన అంశాన్ని అనేక విధాలుగా తెలియపరుస్తూ ప్రత్యేకంగా ఏక దైవారాధన యొక్క వాస్తవాన్ని దాన్ని ఆచరించటం వల్ల కలిగే సత్ఫలితాలను, బహుదైవారాధనను, దాని నష్టాలను విశదపర్చటం జరిగింది. వారిని తమ ప్రభువు కారుణ్యం వైపు తిరిగి రమ్మని, దుష్ప్రవర్తనను త్యజించివేయమని ఆహ్వానించటం జరిగింది.

ఈ పరంపరలోనే ఒకవేళ ఏక దైవారాధనకు అక్కడి వాతావరణం వ్యతిరేకంగా ఉంటే అల్లాహ్ భూమి విశాలమైనదని, తమ ధర్మాన్ని రక్షించటానికి మరో ప్రాంతానికి వలసపోవమని విశ్వాసులను ఆదేశించటం జరిగింది. సహనం వహించే వారికి అల్లాహ్ గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

అదేవిధంగా ఈ అవిశ్వాసుల హింసా దౌర్జన్యాలు విశ్వాసులను తమ ధర్మాన్నుండి మరల్చలేవని, మీరు చేయదలచుకున్నదంతా చేసి చూడమని, నేనుమాత్రం నా ఈ సందేశ ప్రచారం కొనసాగిస్తానని, అవిశ్వాసులకు తెలియపర్చమని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించటం జరిగింది.

39. అజ్జుమర్

ఆయత్లు : 75

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఈ గ్రంథం మహాశక్తి సంపన్నదూ, మహా వివేకవంతుడూ అయిన అల్లాహ్ తరపు నుండి అవతరించింది. (2) ఓ ప్రవక్తా! మేము ఈ గ్రంథాన్ని సత్యంతో నీపై అవతరింపజేశాము. కనుక నీవు ధర్మాన్ని అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకిస్తూ, అల్లాహ్ కు మాత్రమే దాస్యం చెయ్యి.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿1﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ بِالْحَقِّ فَاَعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصِينَ

لَهُ الدِّينَ ﴿2﴾

(3) జాగ్రత్త! ధర్మం ప్రత్యేకంగా అల్లాహ్ కు చెందిన హక్కు. ఇక ఆయనను కాదని ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్నవారు, “వారు మమ్మల్ని అల్లాహ్ వద్దకు చేరుస్తారని మాత్రమే మేము వారిని ఆరాధిస్తున్నాము” అని అంటారు. అల్లాహ్ నిశ్చయంగా వారి మధ్య వారు విభేదిస్తున్న అన్ని విషయాలను గురించి తీర్పు ఇస్తాడు. అసత్యవాది, సత్యధిక్కారీ అయిన ఏ వ్యక్తికీ అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపడు.

(4) ఒకవేళ అల్లాహ్ ఎవరినైనా తన కుమారుడుగా చేసుకోదలిస్తే, తన సృష్టిలో తాను కోరిన వారిని ఎన్నుకుని ఉండేవాడు. ఆయన పరిశుద్ధుడు, అతీతుడు. ఆయన అల్లాహ్ ఒక్కడే, అందరిపై ఆధిక్యం కలవాడు.

(5) ఆయన ఆకాశాలనూ, భూమినీ సత్యంతో సృష్టించాడు. ఆయనే పగటిని రేయితోనూ, రేయిని పగటితోనూ చుట్టివేస్తాడు. ఆయనే సూర్యుణ్ణి, చంద్రుణ్ణి నియమబద్ధంగా చేసి ఉంచాడు. వాటిలో ప్రతి ఒక్కటీ ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు సంచరిస్తూ ఉంటుంది. గుర్తుంచుకోండి, ఆయన మహాశక్తి మంతుడు మరియు మన్నించేవాడూను.

(6) మమ్మల్ని ఒకే ప్రాణి నుండి పుట్టించినవాడు ఆయనే, తిరిగి ఆయనే ఆ ప్రాణి నుండి దాని జంటను సృష్టించాడు. ఇంకా ఆయనే మీ కొరకు పశువులలో ఎనిమిది మగ, ఆడ జాతులను సృష్టించాడు. ఆయన మీ తల్లుల గర్భాలలో మూడేసి చీకటి తెరలలో మీకు ఒక రూపం తరువాత మరొక రూపాన్ని ఇస్తూ పోతున్నాడు. ఈ దేవుడే మీ ప్రభువు, సృష్టి సామ్రాజ్యం ఆయనదే. ఆయన తప్ప మరొక దేవుడు ఎవ్వరూలేడు. అలాంటప్పుడు మీరు ఎలా మరలింపబడుతున్నారు?

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْحَالِصُ ۖ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَجْزِيهِمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿3﴾

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ سُبْحٰنَهُ ۚ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿4﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۗ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ آلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿5﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَانزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمِينِيَّةً ۗ آرَوَّاجِ ۗ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ۗ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ فَآتَىٰ تَصْرُفُونَ ﴿6﴾

(7) ఒకవేళ తిరస్కార వైఖరిని అవలంబిస్తే, అల్లాహ్ మీ అక్కర ఎంతమాత్రం లేనివాడు. కాని ఆయన తన దాసులు తిరస్కార వైఖరిని అవలంబించటాన్ని ఇష్టపడడు. ఒకవేళ మీరు కృతజ్ఞతలు తెలిపితే, దాన్ని ఆయన మీ కొరకు ఇష్టపడతాడు. బరువు మోసేవాడెవ్వడూ ఇతరుల బరువును మోయడు. చివరకు మీరందరూ మీ ప్రభువు వైపునకే మరలిపోవలసి ఉంది. అప్పుడు ఆయన మీకు మీరు ఏమి చేస్తూ ఉండేవారో తెలుపుతాడు. ఆయన హృదయాల స్థితిని సైతం ఎరుగును. (8) మనిషిపైకి ఎప్పుడైనా ఏదైనా ఆపద వచ్చిపడితే, అతడు తన ప్రభువు వైపునకు మరలి ఆయన్నే మొరపెట్టుకుంటాడు. అతడి ప్రభువు అతడికి తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించినప్పుడు, అతడు గతంలో ఏ ఆపదను గురించి మొరపెట్టుకున్నాడో, ఆ ఆపదను మరచిపోయి, ఇతరులను అల్లాహ్ కు సమానులుగా నిలబెడతాడు. ఈ విధంగా అతడు అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పిస్తాడు. అతడితో, కొన్నాళ్ళపాటు నీ తిరస్కార వైఖరి ద్వారా ఆనందాన్ని అనుభవించు. చివరకు నీవు తప్పకుండా నరకానికి పోయేవాడివే” అని చెప్పి. (9) ఎవడైతే విధేయుడో, రాత్రి గడియలలో నమాజుకు నిలబడతాడో, సజ్జాలు చేస్తాడో, పరలోకానికి భయపడతాడో, తన ప్రభువు కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తాడో ఇతను (మరియు దీనికి విరుద్ధంగా ప్రవర్తించే వాడు - ఇద్దరూ ఒకటేనా!?) వీరిని అడుగు : తెలిసినవారూ, తెలియని వారూ ఇద్దరూ సమానులు కాగలరా? బుద్ధిమంతులు మాత్రమే హితబోధను స్వీకరిస్తారు. (10) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా అను, “విశ్వసించిన నా దాసులారా! మీ ప్రభువునకు భయపడండి. ఈ లోకంలో సద్గుణులను అవలంబించే వారికి మేలు జరుగుతుంది. దేవుని భూమి విశాలమైనటువంటిది. ఓర్పు వహించే వారికి లెక్కలేనంత ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది.”

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۗ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ ۗ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿7﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّیُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۗ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا ۖ إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴿8﴾

أَمْ مَنْ هُوَ قَانِثٌ أَتَاءَ الْيَلِّ سَاجِدًا وَقَائِبًا يَّجْعَلُ الْآخِرَةَ وَيَزْجُوا رَحْمَةً رَبِّهِ ۗ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿9﴾

قُلْ لِيُعْبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۗ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۗ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ ۗ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿10﴾

(20) వాటి క్రింద కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇది అల్లాహ్ వాగ్దానం. అల్లాహ్ ఎన్నడూ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు.

لَكِنَّ الدَّيْنَ اتَّقُوا رَبَّهُمْ لَهُمْ عُرفٌ مِّنْ فَوْقِهَا
عُرْفٌ مَّبْنِيَّةٌ ۖ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ۗ وَعَدَا
اللّٰهُ لَا يَخْلِفُ اللّٰهُ الْمِيعَادَ ﴿20﴾

1 - 20 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ వాక్యాలలో ఏకదైవారాధనను, బహుదైవారాధనను విడమర్చి తెలియజేసేందుకే ఖుర్ఆన్ అవతరింపచేయబడిందని, ఈ ఖుర్ఆన్ ఏక దైవారాధన గురించి, బహుదైవారాధన గురించి స్పష్టంగా పేర్కొందని, సత్యఆరాధ్యుణ్ణి ఆరాధించమని ఆయనకు విధేయులై ఉండమని హితబోధ చేసింది. ఆరాధనకు, విధేయతకు అల్లాహ్ యే అర్హుడని, అల్లాహ్ ఒకే ఒక్కడని, ఆయనకు సంతానం లేదని, ఆయనకు సాటి ఎవరూ లేరని, అల్లాహ్ ఒక్కడే ఈ విశ్వాన్ని నడిపిస్తున్నాడని స్పష్టపరచబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

1. అయిషహ్ (ర.అన్ హా) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఉపవాసాలు ప్రారంభిస్తే ఇక మానరని, ఉపవాసాలు మానివేస్తే ఇక ఉపవాసాలు ఉండరని భావించేవారు. ప్రవక్త (స) ప్రతి రోజూ రాత్రి సూరహ్ బనీ ఇస్రాయిల్, సూరహ్ జుమర్లను పఠించేవారు. (తిర్మిజీ - హ.నెం. 3405, అల్లామా అల్ బానీ దీనిని ప్రామాణిక హదీసుగా ధృవీకరించారు) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

2,3 : గుర్తుంచుకోండి! ఆరాధన కేవలం అల్లాహ్ కొరకే. ఆ తరువాత విగ్రహారాధకుల నమ్మకాలను పేర్కొనటం జరిగింది. అసలు వీరిని ఎందుకు ఆరాధిస్తారంటే, వీరు సంతోషించి అల్లాహ్ వద్ద తమ గురించి సిఫారసు చేస్తారని, తమకు సహాయం చేస్తారని భావిస్తారు. బహుదైవారాధకులు దైవదూతల విగ్రహాలు తయారుచేసి, వాటిని దైవదూతలుగా భావించి వారు తమ మొరలను ఆలకిస్తారని, తమ కోర్కెలను తీరుస్తారని, తమ ఆపదలను తొలగిస్తారని వాటిని ప్రార్థిస్తారు. అయితే తీర్పుదినం నాడు వీరి కర్మలకు తప్పకుండా శిక్షా ప్రతిఫలాలు ఇవ్వబడతాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

4 : అతనికి సంతానం కూతుర్లే ఎందుకు? దైవదూతలు అల్లాహ్ కూతుర్లని విగ్రహారాధకులు, బహుదైవారాధకులు భావించేవారు. అయితే అల్లాహ్ ఇలాంటి కల్పితాలన్నిటికీ అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

6 : ఈ వాక్యంలో నాలుగు రకాల జంతువుల గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. అవి గొర్రెలు, మేకలు, ఒంటెలు, ఆవులు. ఇవి జతలుగా అయితే 8 అయిపోతాయి. ఒక ఉల్లేఖనం ప్రకారం అల్లాహ్ మొదట వాటిని స్వర్గంలో సృష్టించాడు. ఆ తరువాత వాటిని భూమిపై పంపాడు. ఈ జంతువులు మేత లేకుండా జీవించలేవు. మేతకు నీరు తప్పనిసరి. నీరు కూడా వర్షం ద్వారా ఆకాశం నుండి కురుస్తుంది. అంటే ఇవన్నీ ఆకాశం నుండి దించబడ్డాయి. (ఫత్ హుల్ ఖదీర్)

ముడు చీకట్లు అంటే 1. తల్లి కడుపులో 2. గర్భ సంచిలో 3. బిడ్డచుట్టూ ఉండే పలుచని పొర. (అహ్మదుల్ బయాన్)

8 : బహుదైవారాధకుడు హీన చరిత్ర కలిగి ఉంటాడు. అతడికి ఏదైనా ఆపద వస్తే, అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ తొలగించలేరని గ్రహించి, చేతులెత్తి అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తాడు. కాని అల్లాహ్ అతడి ఆపదలను తొలగించిన వెంటనే అన్ని మరచిపోయి ముందులా ఇతరులను ఆరాధించటం ప్రారంభిస్తాడు. ఇందులో అవిశ్వాసులకు, విగ్రహారాధకులకు కఠిన హెచ్చరిక ఉంది. అల్లాహ్ సూరహ్ ఇబ్రాహీమ్ లో ఇలా ఆదేశించాడు - “ఇహాలోక సుఖసౌఖ్యాలు అనుభవించండి, మీ పర్యవసానం చివరికి నరకమే.” (తైసీరు ప్రహ్మాన్)

(21) మీరు గమనించరా, అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపించాడు. తరువాత దానిని ఊటలు, చలమలు, నదుల రూపాలలో భూమిలో ప్రవేశింపజేశాడు. తరువాత ఈ నీటి ద్వారా ఆయన వివిధ పంటలు పండిస్తున్నాడు. వాటి రంగులు కూడ భిన్నంగా ఉంటాయి. ఆ తరువాత పంటలు పండి ఎండిపోతాయి. మళ్ళీ, అవి పసుపు రంగుగా మారిపోవటాన్ని మీరు చూస్తారు. చివరకు అల్లాహ్ వాటిని పొట్టుగా మార్చివేస్తాడు. యదార్థానికి ఇందులో బుద్ధిమంతులకు గుణపాఠం ఉంది.

أَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ
يَنْبَايِعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا
أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهْبِجُ فَتَرْهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ
حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿21﴾

9 : ఒక దైవప్రీతి పాత్రుడు, ఒక పాపాత్ముడు, సమానులు కాలేరు. ఒకసారి ప్రవక్త (స) అనారోగ్యంగా ఉన్న ఒక వ్యక్తిని పరామర్శించటానికి వెళ్ళారు. ఆ వ్యక్తిని ఎలాగున్నావు? అని అడిగారు. దానికి అతను దైవకారుణ్యాన్ని కోరుతున్నాను. చేసిన పాపాలపై ఏడుస్తున్నాను అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) “ఇలాంటి సమయంలో ఒక విశ్వాసి మనసులో ఈ రెండు విషయాలు ఒకటయితే అల్లాహ్ తప్పకుండా అతని కోరికను తీరుస్తాడు. సాఫల్యం ప్రసాదిస్తాడు” అని అన్నాడు. మళ్ళీ ఇలా అన్నారు, “జ్ఞాని, అజ్ఞాని సమానులు కాలేరు. ఏక దైవారాధకుడు, బహుదైవారాధకుడు సమానులు కారు. ఇద్దరిలో తేడా బుద్ధిమంతులే తెలుసుకుంటారు. అందువల్లే ఏకదైవారాధన పట్ల నిలకడగా, బహుదైవారాధన పట్ల విసుగుతో ఉంటారు.” (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

11, 12 : ఇవి దైవభీతి లాభాలు. మంచి ప్రతిఫలం అంటే స్వర్గం. అందులోని శాశ్వత అనుగ్రహాలు. తన ప్రాంతంలో సన్మార్గ ఆచరణలో అవరోధాలు కలుగుతూ ఉంటే అక్కడ ఉండటం కూడా మంచిది కాదు. అక్కడి నుండి వలసపోయి సురక్షితమైన ప్రాంతానికి తరలిపోవాలి. ప్రవక్త (స) తన తాతముత్తాతల ధర్మాన్ని వ్యతిరేకించి ఏకదైవారాధన సందేశాన్ని ప్రచారం చేశారు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

16 : నరకాగ్ని వైవరీత్యాన్ని గురించి చెప్పటం జరిగింది. ఇందులో పాపాత్ములను నరకాగ్ని అన్ని వైపుల నుండి చుట్టుముట్టి ఉంటుంది. ఈ నరకాగ్ని గురించే అల్లాహ్ తన దాసులను హెచ్చరిస్తూ ఉంటాడు. హితబోధ చేస్తూ ఉంటాడు. దాసులు అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండాలి. దైవాగ్రహానికి, నరకాగ్నికి గురిచేసే ఏ కార్యాన్ని చేయరాదు. (త్రెసీరుద్రహాన్)

17, 18 : ఈవాక్యం అందరికీ వర్తిస్తుంది. ఏక దైవారాధకులు, పుణ్యాత్ముల కొరకే ఉభయ లోకాల శుభవార్తలు ఉన్నాయి. వీరు ఖుర్ఆన్ విని, అర్థం చేసుకొని, దాని ఆదేశాలను పాటిస్తారు. వీరే సన్మార్గంపై ఉంటారు. అదృష్టవంతులు, సాఫల్యం పొందేవారు వీరే. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

20 : స్వర్గంలో తరగతులు ఉంటాయి. అంతస్తులు ఉంటాయి. బాల్కనీలు ఉంటాయి. వీటిలో స్వర్గవాసులు తమ ఇష్టప్రకారం పాలు, తేనె, నీరు, చల్లని పానీయాల కాలువల ద్వారా స్వర్గసుఖాలు అనుభవిస్తూ ఉంటారు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

(22) ఇక ఏ వ్యక్తి హృదయాన్ని అల్లాహ్ ఇస్లామ్ కై తెరిచాడో, ఏ వ్యక్తి తన ప్రభువు చూపిన వెలుగులో నడుస్తున్నాడో, ఆ వ్యక్తి అల్లాహ్ హితోపదేశం వల్ల ఎవరి హృదయాలు మరింత కఠినమైపోతాయో, వారికి వినాశం ఉన్నది. వారు స్పష్టమైన మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు. (23) అల్లాహ్ ఎంతో శ్రేష్ఠమైన వచనాన్ని అవతరింపజేశాడు. ఇది ఒకే పోలిక కలిగివున్న భాగాలు కల గ్రంథం. ఇందులో, విషయాలు మాటిమాటికీ పునరావృతం అవుతూ ఉంటాయి. దానిని విన్నప్పుడు, తమ ప్రభువునకు భయపడేవారి రోమాలు నిక్కబొడుచుకుంటాయి. తరువాత వారి శరీరాలూ, వారి హృదయాలూ మెత్తబడి అల్లాహ్ ధ్యానం వైపునకు మొగ్గుతాయి. ఇది అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం, దాని ద్వారా ఆయన తాను కోరిన వారిని సత్యమార్గంపైకి తీసుకువస్తాడు. స్వయంగా అల్లాహ్ మార్గం చూపనివాడికి, మరొక మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ లేడు. (24) ఇక ప్రళయం నాడు శిక్ష యొక్క తీవ్రమైన దెబ్బను తన ముఖం మీద తినేవాడి దుస్థితిని గురించి నీవేమి అంచనా వేయగలవు? అటువంటి దుర్మార్గులతో, “ఇక మీరు సంపాదించిన దానిని రుచి చూడండి” అని అనబడుతుంది. (25) వారికి పూర్వం కూడ చాలా మంది ప్రజలు ఇదేవిధంగా ధిక్కరించారు. చివరికి వారిపై శిక్ష వారు ఊహించలేనటువంటి దిశ నుండి వచ్చిపడింది. (26) తరువాత అల్లాహ్ వారికి ఇహలోక జీవితంలోనే అవమానాన్ని రుచి చూపించాడు. పరలోక శిక్ష అయితే దానికంటే కూడ ఎంతో తీవ్రమైనదిగా ఉంటుంది. అయ్యో! వారు గ్రహిస్తే ఎంత బాగుంటుంది?

(27) మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజల కొరకు రకరకాల ఉదాహరణలు ఇచ్చాము, వారు హితబోధను గ్రహిస్తారేమో అని.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِإِسْلَامٍ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ
مِّن رَّبِّهِ ۗ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللَّهِ ۗ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿22﴾

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ ۚ
تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ۗ ثُمَّ
تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ
هُدَىٰ اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿23﴾

أَفَمَنْ يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ دُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿24﴾
كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَاْتَهُمُ الْعَذَابُ مِن
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿25﴾

فَإِذَا فَهِمُوا أَنَّ اللَّهَ الْخَزِيصَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ
وَالْعَذَابُ الْآخِرَةُ أَكْبَرُ ۗ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿26﴾
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ
مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿27﴾

(28) అరబ్బీ భాషలో ఉన్న ఈ ఖుర్ఆన్‌లో ఎలాంటి వక్రతా లేదు; వారు తమను చెడు పర్యవసానం నుండి కాపాడుకుంటారేమో అని. (29) అల్లాహ్ ఒక దృష్టాంతం ఇస్తున్నాడు, ఒక వ్యక్తి ఉన్నాడు, అతనిని తమ తమ వైపునకు లాగే సంస్కార హీనులైన యజమానులు అనేకమంది ఉన్నారు. మరొక వ్యక్తి ఉన్నాడు, అతను పూర్తిగా ఒకే యజమానికి బానిసగా ఉన్నాడు. ఆ ఇద్దరు వ్యక్తుల పరిస్థితి ఒకటే అవుతుందా? “అల్ హమ్దులిల్లాహ్”, కాని చాలామంది దీన్ని గ్రహించరు. (30) ఓ ప్రవక్తా! నీవూ మరణిస్తావు, వారూ మరణిస్తారు. (31) చివరకు ప్రళయం నాడు మీరంతా మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీ మీ వ్యాజ్యాలను వినిపిస్తారు.

﴿28﴾ قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿29﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا ۗ ﴿29﴾ أَحْمَدُ لِلَّهِ ۗ بَلْ أَكْزَمُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿30﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿30﴾ تَمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ ﴿31﴾ تَخْتَصِمُونَ ﴿31﴾

21 - 31 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో ఏకదైవారాధనను అవలంబించినందుకు హింసా దౌర్జన్యాలకు, వేధింపులకు గురయ్యేవారికి గొప్ప సాఫల్య శుభవార్తలు వినిపించబడ్డాయి. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో మక్కా ప్రాంతం విశ్వాసుల సత్య ధర్మాచరణకు ఇరుకు అయిపోయిందని, అయితే అల్లాహ్ భూమి విశాలమైనదని, ఇక్కడి నుండి వలస పొమ్మని ఆదేశించటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) అనుచరులు హబ్షా (ఇథియోపియా) మరియు మదీనాల వైపు వలసపోయారు. వీరు సహనం పాటించినందుకు అల్లాహ్ వారికి గొప్ప సాఫల్యం, గొప్ప ప్రతిఫలం తప్పకుండా ప్రసాదిస్తాడు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

21 : అంటే వర్షం ద్వారా ఆకాశం నుండి నీళ్ళు కురుస్తాయి. భూమిపై పడిన ఆ నీరు భూమిలో ఇంకిపోతుంది. ఆ నీరు కాలువల రూపంలో, చెరువుల రూపంలో, నదుల రూపంలో భూమిపై నిలుస్తుంది. అల్లాహ్ దీని ద్వారా రకరకాల వివిధ రుచుల పంటలు, ఫలాలు పండిస్తాడు. చూస్తూ చూస్తూ ఉండగానే పంటపొలాలు ఎండిపోతాయి. పసుపు పచ్చగా మారిపోతాయి. ఇహలోకం కూడా ఇటువంటిదే. ఇహలోకం కూడా అతి త్వరగా నాశనం అయ్యేదే. (అహ్సానుల్ బయాన్)

22, 23 : అల్లాహ్ సన్నార్ల భాగ్యం ప్రసాదించినవాడే ఏకదైవారాధనను అనుసరిస్తాడు. వాడే అల్లాహ్ వెలుగులో ఉంటాడు. సన్నార్ల భాగ్యం ప్రసాదించబడని వారు హృదయ కారిన్యూలై మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతారు.

‘అహ్సానుల్ హదీస్’ అంటే ఖుర్ఆన్. ఇందులో ఉపదేశాలు, హితబోధలు, హెచ్చరికలు, శుభవార్తలు, వృత్తాంతాలు, గాధలు, గుణపాఠాలు, ఉదాహరణలు, గత గ్రంథాల సూచనలు మొదలైనవి ఉన్నాయి. (అహ్సానుల్ బయాన్)

25, 26 : అంటే వెనుకటి జాతులు ప్రవక్తలను, గ్రంథాలను తిరస్కరించారు. వారి అకృత్యాల ఫలితంగా వారిని నాశనం చేయడం జరిగింది. వారిని మా శిక్ష నుండి ఎవరూ రక్షించలేకపోయారు. ప్రాపంచిక జీవితంలో

కూడా మేము మా శిక్షను రుచి చూపించాము. ఇంకా విశ్వాసులకు మనశ్శాంతిని ప్రసాదించాము. ఈ పాపాత్ములు తమ్ము తాము సరిదిద్దుకోవాలి. ఎందుకంటే వీరు అంతిమ ప్రవక్తను తిరస్కరిస్తున్నారు. వీరిని కూడా దైవశిక్షకు గురిచేయడం జరుగుతుంది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నైకసీర్)

28 : ఈ వాక్యం ఒక ఉదాహరణ వంటిది. ప్రజలు దీని గురించి ఆలోచించి, పరికించి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి. ఈ వాక్యం ఒక ఏకదైవారాధకునికి - బహుదైవారాధకునికి మధ్య ఉన్న తేడాను విశదపరుస్తుంది. సేవకుడు ఒక్కడు, యజమానులు అనేకమంది ఉంటే, సేవకుడు ఎల్లప్పుడూ ఆందోళనకు గురవుతూ ఉంటాడు. దీనికి భిన్నంగా ఒకే ఒక్క యజమాని గల సేవకుడు తన యజమాని ఆదేశాల్నే పాలిస్తాడు. నిర్భయంగా సుఖసంతోషాలతో ఉంటాడు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

31 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ ప్రవక్తలకైనా, సామాన్య మానవులకైనా - అంటే ప్రతి ఒక్కరికీ మరణం సంభవిస్తుందనీ తెలియపర్చబడింది. ఇందులో మక్కా అవిశ్వాసుల ధోరణిని ఖండించటం జరిగింది. మీరు మరణిస్తే, వీరు మాత్రం శాశ్వతంగా ఉండిపోతారా? అని ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేయబడింది. ముహమ్మద్ (స) చనిపోతే, మీరు కూడా మరణిస్తారని హెచ్చరించబడింది. చావుపట్ల సంతోషం వ్యక్తం చేయటం మంచిది కాదు. ఇందులో కొంతమంది ప్రవక్త (స) అనుచరుల ఆలోచనా విధానాన్ని సంస్కరించటం జరిగింది. ఎందుకంటే వీరు ప్రవక్త (స) మరణించరని భావించేవారు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

(32) ఎవడు అల్లాహ్ కు అబద్ధాన్ని అంటకడతాడో, సత్యం అతడి ముందుకు వచ్చినప్పుడు అది అబద్ధమని దానిని తిరస్కరిస్తాడో, అతడి కంటే పరమ దుర్మార్గుడు ఇంకెవడు? అటువంటి సత్యతిరస్కారుల స్థానం నరకంలోనే కదా ఉండేది! (33) సత్యాన్ని తీసుకువచ్చిన వ్యక్తి, అది సత్యమని అంగీకరించిన ప్రజలు మాత్రమే శిక్ష నుండి తప్పించుకుంటారు. (34) వారికి తమ ప్రభువు వద్ద కోరినంత లభిస్తుంది. ఇది సత్యార్థాలు చేసే వారికి లభించే పుణ్యఫలం. (35) వారు చేసిన అత్యంత ఘోరమైన కార్యాలను అల్లాహ్ వారి కర్మల నుండి తీసివెయ్యటానికి, వారు చేసిన సత్యార్థాలకు గాను వారికి ప్రతిఫలం ప్రసాదించటానికి. (36) ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ తన దాసునికి చాలడా? వారు ఆయనను గురించిగాక, ఇతరులను గురించి నిన్ను భయపెడుతున్నారు. నిజానికి, అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టతకు గురిచేసే వాడికి దారిచూపే వాడెప్పుడూ లేడు. (37) ఆయన మార్గం చూపేవాడిని మార్గం తప్పించేవాడు కూడ ఎప్పుడూ లేడు. అల్లాహ్ మహాశక్తిమంతుడూ, ప్రతీకారం తీర్చుకోగలవాడూ కాదా?

(38) ఒకవేళ నీవు వారిని, భూమ్యాకాశాలను ఎవడు సృష్టించాడు అని ప్రశ్నిస్తే, వారు స్వయంగా, “అల్లాహ్ యే” అని అంటారు. వారిని అడుగు, “యదార్థం ఇదైనప్పుడు, ఒకవేళ అల్లాహ్ నాకేదైనా నష్టాన్ని చేకూర్చగోరితే మీరు అల్లాహ్ ను కాదని మీరు వేడుకునే దేవీలు, అల్లాహ్ కలిగించే నష్టం నుండి నన్ను కాపాడగలరా? లేదా అల్లాహ్ నాపై దయ చూపగోరితే, వారు అల్లాహ్ కారుణ్యాన్ని అడ్డుకోగలరా? మీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? కనుక వారితో ఇలా అను, “అల్లాహ్ ఒక్కడే నాకు చాలు, నమ్ముకునే వారు ఆయననే నమ్ముకుంటారు.”

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿32﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿33﴾

لَهُمْ مَّا يَشَاءُونَ ۖ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۖ ﴿34﴾

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿35﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ۗ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۖ ﴿36﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿37﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ ۗ قُلْ اَفَرءَيْتُمْ مَّا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادْنِ اللّٰهُ بِضَرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفٰتُ ضَرِّهِ اَوْ اَرَادْنِ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهٖ ۗ قُلْ حَسْبِىَ اللّٰهُ ۗ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿38﴾

(39) వారికి స్పష్టంగా ఇలా చెప్పు, “నా జాతి ప్రజలారా! మీరు మీ ఇష్టప్రకారం మీ పనులు చేస్తూ ఉండండి. నా పనేదో నా ఇష్టం వచ్చినట్లు నేను చేస్తుంటాను. త్వరలోనే మీకు తెలిసిపోతుంది.

(40) ఎవరి మీదకు అవమానకరమైన శిక్ష వచ్చిపడుతుందో, ఇంకా ఎవరికి ఎన్నడూ తొలగిపోని శిక్ష లభిస్తుందో.” (41) ఓ ప్రవక్తా! మేము మానవులందరి కోసం ఈ సత్య గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేశాము. ఇక ఎవడు సన్మార్గాన్ని అవలంబిస్తాడో, అతడు తన మేలు కొరకే అలా చేస్తాడు. ఎవడు మార్గం తప్పుతాడో, ఆ మార్గం తప్పటమనే పాపానికి అతడే బాధ్యుడు అవుతాడు. వారికి నీవు జవాబుదారి కావు. (42) మరణ సమయంలో ఆత్మలను వశపరచుకునేవాడు అల్లాహ్‌యే. ఇంకా మరణించని వాడి ఆత్మను అతడు నిద్రావస్థలో ఉన్నప్పుడు వశపరచుకుంటాడు. ఆయన ఎవడి విషయంలో, మరణ నిర్ణయం అమలు చేస్తాడో, దానిని (అతని ఆత్మను) ఆపి ఉంచుతాడు. మిగతా వారి ఆత్మలను ఒక నిర్ణీత సమయం వరకు తిరిగి పంపేస్తాడు. ఆలోచించే వారికి ఇందులో గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి.

(43) అటువంటి ఆరాధ్యుణ్ణి వదలిపెట్టి, వారు ఇతరులను సిఫారసు చేసేవారుగా ఎన్నుకున్నారా? వారికి ఇలా చెప్పు, “వారికి కించిత్తు అధికారం ఉన్నా లేకపోయినా, వారికి అవగాహన ఉన్నా లేకపోయినా వారు సిఫారసు చేయగలరా?”

(44) ఇంకా ఇలా అను, “సిఫారసు అనేది కేవలం అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉంది. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి అధిపతి ఆయనే. తరువాత ఆయన వైపునకే మీరు మరలింపబడతారు.”

قُلْ يَفْقَهُمْ اَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ اِنِّي اَعْمَلٌ
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿39﴾

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿40﴾

اِنَّا اَنْزَلْنَاهَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ۖ فَمَنْ اِهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِهَا ۖ وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿41﴾

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حِيْنَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا ۖ فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْاٰخْرَىٰ اِلَىٰ اَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلَّذٰرِرِ الَّذِيْنَ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿42﴾

اَمْ اَتَّخَذُوا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُفَعَاءَ ۗ قُلْ اَوْلَوْا كَانُوا لَا يَمْلِكُوْنَ شَيْئًا وَّلَا يَعْقِلُوْنَ ﴿43﴾

قُلْ لِلّٰهِ الشُّفَاعَةُ جَمِيعًا ۗ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿44﴾

(45) ఒక్క అల్లాహ్ ను గురించి మాత్రమే ప్రస్తావించటం జరిగినప్పుడు, పరలోకం పట్ల విశ్వాసం లేని వారి హృదయాలు బాధకు గురవుతాయి. ఆయనను తప్ప ఇతరులను గురించి ప్రస్తావించినప్పుడు, అకస్మాత్తుగా వారి ముఖాలు సంతోషంతో వెలిగిపోతాయి. (46) ఇలా అను, “ఓ అల్లాహ్! భూమ్యాకాశాలకు నిర్మాతా! గోచర అగోచరాలను ఎరిగిన జ్ఞానీ! నీవే నీ దాసుల మధ్య వారు విభేదిస్తూ ఉన్న విషయాల గురించి తీర్పుచేస్తావు. (47) ఒకవేళ ఈ దుర్మార్గుల వద్ద భూమిలో ఉన్న సంపద ఉంటే, ఇంకా అంతే సంపద కూడ ఉండి ఉంటే, వారు ప్రళయం నాటి కఠిన శిక్ష నుండి తప్పించుకోవటానికి ఈ మొత్తం సంపదను పరిహారంగా ఇవ్వటానికి కూడా సిద్ధపడతారు. అక్కడ అల్లాహ్ తరపు నుండి వారి ముందుకు, వారు ఎన్నడూ ఊహించి కూడ ఉండనిదంతా వస్తుంది. (48) అక్కడ తమ సంపాదన యందలి దుష్పరిణామాలన్ని వారికి స్పష్టంగా తెలిసిపోతాయి. వారు ఎగతాళి చేస్తూ వచ్చినదే వారిని చుట్టుముట్టుతుంది. (49) ఈ మానవుడే తనకు కాస్త కష్టం కలిగినప్పుడు, మమ్మల్ని మొరపెట్టు కుంటాడు. మేము అతనికి మా తరపు నుండి అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించినప్పుడు, “నాకు ఉన్న జ్ఞానం కారణంగానే ఇది నాకు లభించింది” అని అంటాడు. కాని అది కాదు, ఇది ఒక పరీక్ష అయితే వారిలో చాలామంది ఎరుగరు. (50) ఈ మాటనే వారికి పూర్వం గతించిన వారు కూడ అన్నారు. కాని, వారు సంపాదించినదేదీ వారికి ఏ విధంగానూ పనికి రాలేదు. (51) తరువాత తమ సంపాదన దుష్ఫలితాలను వారు అనుభవించారు. వారిలోని దుర్మార్గులు త్వరలోనే తమ సంపాదనయందలి దుష్ఫలితాలను అనుభవిస్తారు. వారు మమ్మల్ని నిస్సహాయులుగా చేయలేదు.

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿45﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿46﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿47﴾

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿48﴾

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ ۗ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿49﴾

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿50﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا ۗ وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا ۗ وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿51﴾

(52) అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి ఉపాధిని అనంతంగా ఇస్తాడనీ, తాను కోరిన వారికి ఉపాధిని పరిమితంగా ఇస్తాడనీ వారికి తెలియదా? ఇందులో విశ్వసించే వారికొరకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿52﴾

32 - 52 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

గత వాక్యాల్లో ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి మీకూ మరణం సంభవిస్తుందని, మీ శత్రువులైన అవిశ్వాసులకూ, విగ్రహారాధకులకూ మరణం సంభవిస్తుందని తెలియపర్చటం జరిగింది. సూరె జుమర్లో ఇలా ఉంది : “మీరూ మరణిస్తారు. వారూ మరణిస్తారు. ఆతరువాత మీరందరూ మీ ప్రభువు సమక్షంలో వ్యాజ్యాన్ని సమర్పిస్తారు. అప్పుడు మీలో ఎవరు సత్యంపై ఉన్నారో, ఎవరు అసత్యంపై ఉన్నారో అల్లాహ్ తీర్పు చెబుతాడు. ఇది ఖుర్ఆన్, ఇది అల్లాహ్ గ్రంథం. (జుమర్ : 30, 31)

ఖుర్ఆన్లో అల్లాహ్ తన ప్రవక్త (స)కు మరణం సంభవిస్తుందని స్పష్టంగా ఆదేశించాడు. కాని చాలామంది ముస్లింలు ప్రవక్త (స) మరణించలేదని, సజీవంగా ఉన్నారని భావిస్తున్నారు. ఇది చాలా తప్పుడు అభిప్రాయం. ఎందుకంటే ఈ అభిప్రాయం ఖుర్ఆన్ ఆదేశాలకు వ్యతిరేకంగా ఉంది. అదేవిధంగా అల్లాహ్ ప్రీయభక్తులు కూడా మరణించి ఉన్నారు. సమాధుల్లో అల్లాహ్ ప్రీయభక్తులు సజీవంగా లేరు. కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే సజీవంగా ఉన్నాడు. సజీవంగాఉంటాడు. అల్లాహ్ కుమరణం లేదు. కాని ప్రవక్తలకు, దైవప్రియ భక్తులకు మరణం ఉంది. ఎందుకంటే వారందరూ సృష్టితాలు, దైవాలు కారు. వీరు మానవులు. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాసులు తమ ఆరాధ్యులు మిమ్మల్ని నష్టానికి గురిచేస్తారని, మీకు హాని తలపెడతారని, మిమ్మల్ని చంపివేస్తారని భయపెడుతున్నారు. అయితే అల్లాహ్ యే భూమ్యాకాశాలకు యజమాని అని, లాభనష్టాలు ఆయన చేతుల్లోనే ఉన్నాయని, అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ లాభంగాని, నష్టంగాని చేకూర్చలేరని తెలియపర్చమని ప్రవక్త (స)కు ఆదేశించబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

32, 33 : అంటే అల్లాహ్ కు సంతానము ఉందని, ఆయనకు భాగస్వాములు ఉన్నారని, ఆయనకు భార్యలు ఉన్నారని వీరు వాదిస్తున్నారు. అయితే అల్లాహ్ ఇటువంటి కల్పితాలన్నిటికీ అతీతుడు. ఇదే సత్యధర్మం, ఇందులో ఏక దైవారాధన ఉంది. ఆదేశాలు, విధులు ఉన్నాయి. మరణానంతర జీవిత నమ్మకాలు ఉన్నాయి. అధర్మమైనవి, హాని కలిగించేవి ఇందులో నిషేధించబడి ఉన్నాయి. ఇందులో విశ్వాసుల కొరకు శుభవార్తలు ఉన్నాయి. అవిశ్వాసుల కొరకు హెచ్చరికలు ఉన్నాయి. అవిశ్వాసులు దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) తెచ్చిన జీవన విధానాన్ని అసత్యమైనదిగా పరిగణించారు. కొందరు దీన్ని సత్యమైనదిగా ధృవీకరించారు. దీన్ని విశ్వసించారు అంటే ఇది విశ్వాసులందరికీ వర్తిస్తుంది. (అహ్మదుల్ బయాన్)

36: అంటే అల్లాహ్ నే ఆరాధించే, అల్లాహ్ నే నమ్ముకునే ఆయన దాసులకు అల్లాహ్ యే చాలు. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ఇస్లాం భాగ్యం పొంది ఉపాధి పొందుతూ ఉండి, తృప్తిగా ఉండే వాడే సాఫల్యం పొందేవాడు.” ఆ తరువాత మళ్ళీ ఇలా అన్నారు : “విగ్రహారాధకులు అల్లాహ్ ప్రవక్తను విగ్రహాలు హాని కలుగచేస్తాయని భయపెడతారు. వాస్తవంగా అల్లాహ్ వారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేశాడు. అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేసిన వాడికి ఎవరు సన్మార్గం ప్రసాదించగలరు?” (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

38 : ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ద్వారా ఖురైష్ అవిశ్వాసులకు, సత్యసందేశ ప్రచారం పట్ల

అగ్రహం, శత్రుత్వం, ఈర్ష్య కలిగి ఉన్న మీరు వాటిపైనే నిలకడగా ఉండమని, నేను కూడావిశ్వాసం, ఏక దైవారాధన, అల్లాహ్ విధేయతలపై నిలకడగా ఉన్నానని, త్వరలో ఎవరిపై దైవశిక్ష అవతరిస్తుందో, శాశ్వత నరకశిక్ష ఎవరిని చుట్టుముట్టుతుందో తెలుస్తుందని హెచ్చరించటం జరిగింది. వాస్తవం ఏమిటంటే అలాగే జరిగింది. బద్ర్ మైదానంలో ఘోర పరాజయం ఎదురైంది. అపమానకరంగా వారిని హతమార్చటం జరిగింది. చాలామంది అవిశ్వాసులు చంపబడ్డారు. వారి శవాలను ఒక లోతైన గోతిలో పడవేయడం జరిగింది. ఇంకా పట్టుబడిన వారిని బంధించి మదీనా తీసుకుపోవటం జరిగింది. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

41, 42 : అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు పట్టువదలకుండా అవిశ్వాసాన్ని అంటిపెట్టుకొని ఉండటం వల్ల ప్రవక్త (స)కు చాలా బాధ కలిగింది. అందుకు అల్లాహ్ మేము మీపై అవతరింపజేసిన సందేశాన్ని ప్రచారం చేయడం, మా ఆదేశాలను వారికి తెలియపర్చడమే మీ బాధ్యత అని ఓదార్చడం జరిగింది. వీరి సన్మార్గానికి మీకు ఎటువంటి సంబంధం లేదని, వారు సన్మార్గం అనుసరిస్తే వారికే లాభం చేకూరుతుందని, అలా చేయకపోతే నష్టం కూడా వారిదే అని విశదపర్చబడింది. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తన అద్భుతమైన శక్తిసామర్థ్యాలను గురించి పేర్కొన్నాడు. దీన్ని ప్రతిరోజూ మానవులు చూస్తూ ఉంటారు. అదేమిటంటే అతను నిద్రపోతే, అతని ఆత్మ శరీరం నుండి వేరైనట్లు అవుతుంది. అంటే అతని శక్తులన్నీ పనిచేయడం మానివేస్తాయి. మళ్ళీ అతడు మేల్కొంటే ఆ శక్తులన్నీ పనిచేయడం ప్రారంభిస్తాయి. అతని ఆత్మ మళ్ళీ శరీరంలో ప్రవేశించినట్లవుతుంది. అయితే అస్తమించిన ఆత్మ మళ్ళీ శరీరంలో ప్రవేశించదు. అతడు మరణానికి గురవుతాడు. దీన్నే కొందరు వ్యాఖ్యాతలు చిన్నచావు, పెద్ద చావుగా వర్ణించారు. (అహ్సానుల్ బయాన్)

46 : అంటే ప్రవక్త (స)కు అవిశ్వాసులకు విభేదాలు హద్దుమీరితే, భరించరాని బాధకు గురైతే తమ ప్రభువు వైపు మరలమని, వినయ విధేయతలతో ఇలా ప్రార్థించమని ఆదేశించటం జరిగింది. “ఓ భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్తా! గోచరఅగోచరాలను ఎరిగినవాడా! నీవే విశ్వాసుల, అవిశ్వాసుల మధ్య తీర్పు చెయ్యి. ఇంకా నువ్వే సత్యం వైపు నాకు దారి చూపు.” (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

47, 48 : అక్కడి శిక్షలు ఎంత తీవ్రంగా ఉంటాయంటే, ఎన్ని విధాలుగా ఉంటాయంటే ఈ అవిశ్వాసులు ఇహలోక జీవితంలో కలలో కూడా ఊహించి ఉండని విధంగా ఉంటాయి. ఇహలోక జీవితంలో వారు చేసిన పాపాలకు, అకృత్యాలకు, ధర్మవ్యతిరేక ధోరణులకు ఫలితంగా దైవశిక్షలు వారి ముందు అవతరించటం జరుగుతుంది. (అహ్సానుల్ బయాన్)

49 : మానవ స్వభావాన్ని గుర్తుచేయటం జరిగింది. మానవుడు కష్టాల్లో, దుఃఖాల్లో అల్లాహ్ ను మొరపెట్టుకుంటాడు. అల్లాహ్ నే స్తుతిస్తూఉంటాడు. కాని అతనికి తన అనుగ్రహాలను ప్రసాదిస్తే, కష్టాలను దుఃఖాలను తొలగించిన వెంటనే అహంకారిగా, దైవద్రోహిగా మారిపోతాడు. అంతేకాక ఈ అనుగ్రహాలు, ఈ ధన సంపదలు అన్నీ నా శక్తియుక్తుల వల్ల, నా తెలివితేటల వల్ల నాకు లభించాయి. ఇలా జరుగుతుందని నాకు ముందే తెలుసు. నేను దీనికే తగినవాడను అని ప్రగల్భాలు పలుకుతాడు. కాని ఇవన్నీ అల్లాహ్ అనుగ్రహాలని, వాటిని మానవులను పరీక్షించే నిమిత్తం ప్రసాదించటం జరిగిందని అల్లాహ్ తెలియపరుస్తున్నాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

52 : అంటే మానవుడు ఉపాధి కొరకు, ధన సంపదల కొరకు శక్తియుక్తులను ఉపయోగిస్తాడు. అనేక విధాలుగా తన తెలివి తేటలను, బుద్ధిజ్ఞానాలను ఉపయోగిస్తాడు. ఒకరి ఉపాధి అధికంగా మరొకరి ఉపాధి అల్పంగా ఎందుకు ఉంటుంది? దీనివల్ల తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే ఉపాధి యొక్క హెచ్చుతగ్గులు మానవుని శక్తిసామర్థ్యాలు, తెలివితేటలు, బుద్ధిజ్ఞానాలపై ఆధారపడి లేవు. ఇవన్నీ అల్లాహ్ చేతుల్లో ఉన్నాయి. అల్లాహ్ తన వివేకం ద్వారా తాను కోరిన వారికి ఉపాధిని హెచ్చిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి ఉపాధిని తగ్గిస్తాడు. ఇందులో కూడా విశ్వాసుల కొరకు గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

(53) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా అను, “మీ ఆత్మలకు అన్యాయం చేసుకున్న నా దాసులారా! అల్లాహ్ కారుణ్యం పట్ల నిరాశ చెందకండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అన్ని పాపాలనూ క్షమిస్తాడు. ఆయన క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడును. (54) మీ మీదకు శిక్ష రాకముందే, మీకు ఎవరి నుండి సహాయం లభించని పరిస్థితి ఏర్పడక మునుపే, మీరు మీ ప్రభువు వైపునకు మరలి, ఆయనకు విధేయత చూపండి. (55) మీకు తెలియకుండానే మీ మీదకు అకస్మాత్తుగా శిక్ష రాకముందే, మీ ప్రభువు పంపిన గ్రంథంలోని ఉత్తమ విషయాలను అనుసరించండి. (56) తరువాత ఏ వ్యక్తి అయినా ఇలా అనే పరిస్థితి రాకూడదు. “అల్లాహ్ విషయంలో నేను చూపిన నిర్లక్ష్యతకు నేను ఎంతో చింతిస్తున్నాను. పైగా నేను ఎగతాళి చేసే వారిలో చేరిపోయాను. (57) లేదా “అయ్యో! అల్లాహ్ నాకు సన్మార్గం చూపి ఉంటే, నేను కూడ భయభక్తులు కలవారిలో చేరివుండేవాణ్ణి.” (58) లేదా శిక్షను చూసి, “అయ్యో! నాకు మరొక అవకాశం దొరికితే ఎంత బాగుండేది. నేను కూడ సత్కార్యాలు చేసే వారిలో కలిసిపోతాను.”

(59) లేదు, నా వాక్యాలు నీ వద్దకు వచ్చాయి. కాని నీవు వాటిని తిరస్కరించావు. విప్రవీగావు. నీవు అవిశ్వాసులలోని వాడవు. (60) ఈనాడు అల్లాహ్ కు అసత్యాన్ని ఆపాదించిన వారి ముఖాలు, ప్రళయం నాడు నల్లగా మారిపోవటాన్ని నీవు చూస్తావు. నరకంలో గర్విష్టులకు సరిపోయే స్థలం లేదా?

(61) దీనికి భిన్నంగా ఇక్కడ అల్లాహ్ కు భయపడిన వారికి, వారి సాఫల్యానికి దోహదం చేసిన కారణాల వల్ల, అల్లాహ్ ముక్తిని ప్రసాదిస్తాడు. వారికి ఏ కష్టమూ కలగదు, వారికి ఎలాంటి విచారమూ ఉండదు.

(62) ప్రతి వస్తువునూ సృష్టించిన వాడు అల్లాహ్ యే. ప్రతి వస్తువునకూ సంరక్షకుడు కూడా ఆయనే.

قُلْ لِيُعْبَادِيَ الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ انْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿53﴾

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿54﴾

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿55﴾

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسِرُنِي عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لِمِنَ الشَّخِرِينَ ﴿56﴾

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿57﴾

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَىٰ الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَآكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿58﴾

بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكٰفِرِينَ ﴿59﴾

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَىٰ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿60﴾

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿61﴾

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿62﴾

(63) భూమిలో, ఆకాశాలలో ఉన్న నిక్షేపాల తాళపు చెవులు ఆయన వద్దనే ఉన్నాయి. అల్లాహ్ వాక్యాలను తిరస్కరించే వారే నష్టానికి గురిఅయ్యేవారు.

(64) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “అయితే, ఓ మూర్ఖులారా! అల్లాహ్ ను కాదని మరొకరికి దాస్యం చేయమని మీరు నాకు చెప్తారా?” (65) నీ వద్దకూ, నీకు పూర్వం గతించిన ప్రవక్తల వద్దకూ ఇలా దైవవాణి పంపబడింది. “ఒకవేళ మీరు షిర్కు చేస్తే, మీ కర్మలన్నీ వ్యర్థమైపోతాయి. మీరు నష్టానికి గురి అవుతారు. (66) కనుక ప్రవక్తా! నీవు కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించు. కృతజ్ఞులై ఉండే దాసులలో చేరిపో. (67) వారు అల్లాహ్ ను ఏ విధంగా గౌరవించాలో, ఆ విధంగా గౌరవించనే లేదు. ఆయన శక్తి ఎలాంటిదంటే, ప్రళయం నాడు యావత్తు భూమండలం ఆయన పిడికిలిలో ఉంటుంది. ఆకాశాలు ఆయన కుడిచేతిలో చుట్టబడి ఉంటాయి. వారు చేస్తున్న బహుదైవారాధనకు ఆయన అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు. (68) ఆ రోజున శంఖం పూరించబడుతుంది. ఆకాశాలలో, భూమిలో ఉన్న వారు అందరూ మరణిస్తారు, అల్లాహ్ సజీవంగా ఉంచదలచుకున్నవారు తప్ప. తరువాత రెండోసారి శంఖం పూరించబడుతుంది. అప్పుడు ఒక్కసారిగా అందరూ లేచిచూడటం ప్రారంభిస్తారు. (69) భూమి తన ప్రభువు తేజస్సుతో వెలిగిపోతుంది. కర్మల చిట్టా తీసుకురాబడుతుంది. దైవప్రవక్తలూ, సాక్షులూ అందరూ హాజరుపరచబడతారు. ప్రజలకు సరిగ్గా, న్యాయంగా తీర్పు చేయబడుతుంది. వారికి ఎలాంటి అన్యాయమూ జరగదు. (70) ప్రతి ఆత్మకూ అది చేసుకున్న కర్మల ప్రకారం ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ప్రజలు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿63﴾

قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونَنِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿64﴾

وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ وَالَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ
أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿65﴾

بَلِ اللَّهِ فَاَعْبُدُوهُ كُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿66﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا
قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ
بِيَمِينِهِ ط سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿67﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي
الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ط ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى
فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿68﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ
وَجَاءَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿69﴾

وَوَفَّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا
يَفْعَلُونَ ﴿70﴾

(71) ఈ తీర్పు తరువాత సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు, నరకం వైపునకు గుంపులు, గుంపులుగా తోలబడతారు. చివరకు వారు అక్కడకు చేరినప్పుడు దాని ద్వారాలు తెరువబడతాయి. కాపలాదారులు వారితో ఇలా అంటారు, “స్వయంగా మీలో నుండే మీకు, మీ ప్రభువు వాక్యాలను వినిపించి, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు, మీరు ఈ దినాన్ని కూడ చూడవలసి వస్తుందని, మిమ్మల్ని హెచ్చరించిన ప్రవక్తలు మీ వద్దకు రాలేదా?” వారు, “అవును, వచ్చారు. కాని శిక్షా నిర్ణయం అవిశ్వాసుల విషయంలో రూఢీ అయిపోయింది” అని సమాధానం చెబుతారు.

(72) ఇలా అనబడుతుంది, “నరకద్వారాలలో ప్రవేశించండి. మీరు ఇక్కడ శాశ్వతంగా ఉండవలసి ఉంది. ఇది గర్విష్టుల నివాసం, బహు చెడ్డ నివాసం.”

(73) తమ ప్రభువు పట్ల అవిధేయతకు దూరంగా ఉన్న వారిని, వర్గాలుగా, సమూహాలుగా స్వర్గం వైపునకు తీసుకుపోవటం జరుగుతుంది. చివరకు వారు అక్కడకు చేరినప్పుడు, దాని తలుపులు ముందుగానే తెరువబడి ఉంటాయి. దాని ద్వారపాలకులు వారితో ఇలా అంటారు, “మీకు శాంతి కలుగుగాక! మీరు చక్కగా ప్రవర్తించారు. ఇందులోకి ప్రవేశించండి. ఇక్కడ శాశ్వతంగా ఉండేటందుకు.”

(74) వారు ఇలా అంటారు, “మాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని నిజం చేసి చూపిన, మమ్మల్ని భూమికి వారసులుగా చేసిన దేవునికి కృతజ్ఞతలు. ఇక మేము, స్వర్గంలో ఎక్కడ కోరుకుంటే అక్కడ నివాసం ఏర్పరచుకోగలము.” కనుక సత్కార్యాలను ఆచరించే వారికి ఎంత మంచి ప్రతిఫలం ఉంది.

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۗ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۗ قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِن حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَىٰ الْكَافِرِينَ ﴿71﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ فَبِئْسَ مَثْوَىٰ الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿72﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا ۗ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ ۖ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿73﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿74﴾

(75) అల్లాహ్ సింహాసనం చుట్టూ దైవదూతలు వలయాకారంగా ఏర్పడి తమ ప్రభువును స్తుతించటాన్ని, ఆయన పవిత్ర నామాన్ని కొనియాడుతూ ఉండటాన్ని నీవు చూస్తావు. ప్రజల మధ్య సక్రమంగా, న్యాయంగా తీర్పు చేయటం జరుగుతుంది. “స్తోత్రం కేవలం సకల లోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ కు మాత్రమే చెందుతుంది” అని ప్రకటించబడుతుంది.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَاقِقِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ
وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿75﴾

8
5

53 - 75 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో లాభనష్టాలు కేవలం అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయని, దేవీదేవతల, మహాపురుషుల, పుణ్యాత్ముల, ప్రవక్తల చేతుల్లో లేవని, ఎందుకంటే వీరు మానవులని, సృష్టితాలని వీరు దైవాలు కారని విశదపర్చబడింది.

ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ప్రజలారా! అల్లాహ్ సమక్షంలో పశ్చాత్తాపం చెంది, క్షమాపణ కోరడని, అల్లాహ్ మీ పాపాలన్నిటినీ క్షమిస్తాడని, అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని అనుసరించడని, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపడని, ఇందులోనే పరలోక సాఫల్యం ఉందని, దేవీదేవతల సిఫారసును నమ్మి మోసపోకడని, మహాపురుషుల, పుణ్యాత్ముల సిఫారసులను నమ్మి మోసపోకడని, సాఫల్యం కేవలం దైవమార్గంలోనే ఉన్నదని, ఆ మార్గమే విశ్వాసం మరియు సత్కార్యాలు అని స్పష్టపరచటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

53 : వాహిదీ ప్రకారం వ్యాఖ్యాతలందరూ ఈ వాక్యాన్ని సాటి కల్పించేవారు, హింసా దౌర్జన్యాలు, హత్యలు చేసేవారు, ప్రవక్త (స)కు హాని తలపెట్టేవారు, ఇస్లాం స్వీకరించాలని, ముస్లిం అవ్వాలని సంకల్పంకలిగి ఉండేవారు. కాని అంతకు ముందు చేసిన పాపాలు క్షమించరానివని, క్షమించబడవని భయపడేవారి గురించి అవతరించినది ఏకాభిప్రాయం కలిగి ఉన్నారు. అప్పుడు వారికీ, ఇతరులకు అల్లాహ్ కారుణ్యం చాలా విశాలమైనదని, అల్లాహ్ కారుణ్యం పట్ల నిరాశ చెందకూడదని, అల్లాహ్ తన దాసులను తప్పుకుండా క్షమిస్తాడని, ఎందుకంటే ఆయన అనంత కరుణామయుడని, అపార కృపాశీలుడనే శుభవార్త ఇవ్వమని అల్లాహ్ తన ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించాడు.

ఈ వాక్యం అల్లాహ్ పట్ల దృఢమైన నమ్మకం కలిగి ఉండాలని బోధిస్తుందని షౌకానీ అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఇందులో అల్లాహ్ ఆయనకు తన దాసులకు మధ్య ప్రత్యక్ష సంబంధాన్ని పేర్కొన్నాడు. పొరపాటు వల్ల ఎన్ని పాపాలు జరిగినా, అల్లాహ్ కారుణ్యం పట్ల నిరాశ చెందకూడదని వారించాడు. అంతేగాక తాను పాపాలన్నిటినీ క్షమిస్తానని వాగ్దానంచేశాడు. హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్ అభిప్రాయం ప్రకారం ఈ వాక్యం విశ్వాసి, అవిశ్వాసి అనే తేడా లేకుండా అందరికీ పశ్చాత్తాపం చెందమని ఆహ్వానిస్తోంది. పశ్చాత్తాపం వల్ల క్షమాపణ కోరటం వల్ల అల్లాహ్ పాపాలన్నిటినీ క్షమిస్తాడని, ఆ పాపాలు సముద్రంలోని సురుగులా ఉన్నారే అని తెలుపుతుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

56, 57 : అంటే అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త(స) విధేయతలో కొరత చిన్నా పెద్ద పాపాలు. అంటే అల్లాహ్ సాన్నిహిత్యం, స్వర్గం కోరడంలో అశ్రద్ధ, సోమరితనంగా వ్యవహరించటం. అంటే ఒకవేళ అల్లాహ్ నాకు సన్మార్గం ప్రసాదిస్తే నేను బహుదైవారాధనకు, పాపకార్యాలకు దూరంగా ఉండేవాణ్ణి. మరోచోట అల్ అన్ ఆమ్ 148లో

కూడా ఇలా ఉంది. “అల్లాహ్ గనక కోరి ఉంటే మేము షిర్క్ చేసి ఉండేవారము కాము.” అంటే మాట మంచిదే గాని ఉద్దేశ్యం మంచిది కాదు. (ఫత్హుల్ ఖదీర్, అహ్మదుల్ బయాన్)

60 : అల్లాహ్ కు భాగస్వాములు ఉన్నారని, భార్యఉందని, సంతానం ఉందని అల్లాహ్ పై అభాండాలు వేసే నేరచరితులు తీర్పుదినం నాడు దైవశిక్షను తమ కళ్ళతో చూచినప్పుడు అల్లాహ్ వారి పట్ల ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తాడు. అప్పుడు వారు భయభ్రాంతులగు గురై వారి ముఖాలు నల్లగా మారిపోతాయి. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

63, 64 : మఖాలీద్ అంటే తాళాలు లేదా నిధులు. అంటే కార్యసాధనాలన్నీ అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. ఆయనకే అధికారం ఉంది. స్తోత్రాలు, పొగడ్డలు, ప్రశంసలు, గొప్పతనాలు అన్నీ అల్లాహ్ కే చెందుతాయి. అల్లాహ్ యే సర్వశక్తియుక్తులు కలిగినవాడు అంటే అల్లాహ్ వాక్యాలను ధిక్కరించేవారు, ఆయన సాక్షాధారాలను స్వీకరించనివారే విపరీతమైన నష్టానికి గురయ్యేవారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ అభిప్రాయం ప్రకారం మక్కా అవిశ్వాసులు ప్రవక్త (స)ను తమ విగ్రహాలను ఆరాధించమని ఆహ్వానిస్తూ దీనికి తోడుగా, మేము కూడా మీ ఆరాధ్యుణ్ణి ఆరాధిస్తామని వాగ్దానం చేశారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

65 : అంటే ఒకవేళ నీవు సాటి కల్పించి పశ్చాత్తాపం చెందకుండా అవిశ్వాస స్థితిలో మరణిస్తే ... ఇలా ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) షిర్క్ కు దూరంగా, సురక్షితంగా ఉండేవారు. ఎందుకంటే ప్రవక్తలు, అల్లాహ్ రక్షణలో ఉంటారు. వీరు దీనికి పాల్పడతారని మనం కలలో కూడా ఊహించలేము. అయితే ఇదంతా ప్రవక్త (స) అనుచర సంఘాన్ని హెచ్చరించటానికే. (అహ్మదుల్ బయాన్)

67 : ఎందుకంటే వారు దైవప్రవక్తల ద్వారా అందజేసిన అల్లాహ్ ఆదేశాల్ని పాలించలేదు. అంతేకాక వారు అల్లాహ్ ను వదలి ఇతరులను ఆరాధించేవారు. ఆయనతో పాటు ఇతరులను కూడా భాగస్వాములుగా భావించారు. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “ఒక యూద పండితుడు, ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి ఇలా అన్నాడు : “మేము అల్లాహ్ గురించి దైవగ్రంథాల్లో ఇలా విన్నాము. అల్లాహ్ తీర్పుదినం నాడు ఆకాశాలనూ ఒక వేలుపై, భూమిని ఒక వేలుపై, వృక్షాలను ఒక వేలుపై, నీటిని ఒక వేలిపై సృష్టితాలన్నింటినీ ఒక వేలిపై ఉంచుతాడు. ఇంకా “నేను రారాజును” అని అంటాడు. ప్రవక్త (స) చిరునవ్వు నవ్వుతూ దాన్ని ధృవీకరించారు. ఇంకా ఈ వాక్యాన్ని పఠించారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.4437) (బుఖారీ, సూరహ్ జుమర్)

ఖుర్ఆన్, హదీసుల్లో పేర్కొనబడిన అల్లాహ్ గుణాలను ఎలాంటి అనుమానం, సంకోచం లేకుండా నాటి పరమార్థాలు తీయకుండా విశ్వసించటం తప్పనిసరి అని ముస్లిం అనుచర సంఘమంతా దృఢనమ్మకం కలిగిఉంది. వాస్తవం కూడా ఇదే. (అహ్మదుల్ బయాన్)

69 : తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ తీర్పు ఇవ్వటానికి తీర్పు మైదానంలో ప్రత్యక్షం అయినప్పుడు మైదానం అంతా వెలుగుతో నిండిపోతుంది. ప్రజల కర్మల పత్రాలు తెప్పించబడతాయి. ఆ తరువాత దైవప్రవక్తలందరూ తాము తమ తమ జాతులన్నిటికీ అల్లాహ్ సందేశాన్ని అందజేశామని సాక్ష్యం ఇస్తారు. ఆ తరువాత అంతిమ ప్రవక్త (స) అనుచర సంఘం కూడా వచ్చి వెనుకటి ప్రవక్తలందరూ తమ తమ జాతులకు అల్లాహ్ సందేశాన్ని అందజేశారని సాక్ష్యం ఇస్తారు. ఆ వెంటనే అల్లాహ్ సృష్టితాల మధ్య న్యాయంగా ధర్మంగా తీర్పు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఎవరికి ఎటువంటి అన్యాయమూ జరుగదు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

71 : జుమర్ అంటే శబ్దం అని అర్థం. వర్గాల్లో, తెగల్లో, అల్లర్లు, శబ్దాలు, కేకలు తప్పకుండా ఉంటాయి. అంటే అవిశ్వాసులను వర్గాలుగా, తెగలుగా, సమూహాలుగా సరకం వైపు తోలుకు పోవటం జరుగుతుంది. అంటే వీరిని మేకల మందలా తోలుకు పోవటం జరుగుతుంది. మరోచోట అవిశ్వాసులను సరకం వైపు తోలుకు వెళ్ళినప్పుడు వారి పట్ల కఠినంగా ప్రవర్తించటం జరుగుతుంది.

73 : ఈ వాక్యంలో అదృష్టవంతుల గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. గొప్ప గొప్ప వాహనాలపై స్వర్గం వైపు అతిథులుగా సమూహాలుగా, గుంపులుగా వెళ్తూ ఉంటారు. మొదట అల్లాహ్ ప్రయోజనాలు వెళతారు. ఆ తరువాత ఉన్నత తరగతుల వారు, వారి తరువాత వారి క్రింది తరగతుల వారు ఒకరి తరువాత ఒకరు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. వీరందరూ పుల్సెరాత్ను సురక్షితంగా దాటిన తరువాత మరో వంతెనపై వీరిని ఆపి వేయడం జరుగుతుంది. పరస్పర హింసలకు, అత్యాచారాలకు ప్రతీకారం తీర్చుకోబడుతుంది. పరస్పర హక్కులన్ని తీరిపోతాయి. వీరందరూ పరిశుద్ధపరచబడతారు. అప్పుడు స్వర్గంలో ప్రవేశించే ధృవపత్రం లభిస్తుంది. ఒక ఉల్లేఖనంలో ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “అందరికంటే ముందు నేను స్వర్గద్వారాలను తడతాను.” (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

75 : విచారించిన తరువాత స్వర్గవాసులను స్వర్గంలో, నరకవాసులను నరకంలో పంపివేస్తారని అల్లాహ్ పేర్కొన్నాడు. ప్రతి ఒక్కరికీ వారి కర్మల ప్రతిఫలం న్యాయంగా ధర్మంగా ఇవ్వబడుతుంది. ఇప్పుడు దైవదూతలను గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. వారు అల్లాహ్ సింహాసనానికి నాలుగు వైపుల తలలు వంచి తన ప్రభువు గొప్పతనాన్ని, పరిశుద్ధతను కొనియాడుతూ ఉంటారు. అల్లాహ్ తన సృష్టితాల మధ్య న్యాయంగా ధర్మంగా తీర్పు ఇచ్చిన తరువాత తీర్పు మైదానం కార్యక్రమాలన్నీ పూర్తవుతాయి. దైవదూతలు, స్వర్గవాసులు అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటారు. ఆయన్ను స్తుతిస్తారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)